

Toelichting

Deze toelichting gaat in op de mandaten, volmachten en machtigingen die de stuurgroep LvC i.o. nodig heeft om uitvoering te kunnen geven aan de voorbereidingsfase richting de herindeling.

Voorbereidingen op de herindeling vragen om tijdelijke mandatering van bevoegdheden

Op dit moment liggen de bevoegdheden die benodigd zijn voor de herindelingsvoorbereidingen bij elk van de vier colleges van burgemeester en wethouders (hierna: de colleges) en bij elk van de vier burgemeesters.

Gezien de omvang en de intensiviteit van de herindeling is een efficiënte beslisstructuur vereist. De stuurgroep LvC i.o. en diens voorzitter zijn de voor de hand liggende organen om daarvoor te benutten. Het ontbreekt deze organen echter aan een formeel juridische basis; ze kennen namelijk geen wettelijke grondslag. Zodoende is mandatering aan 'de stuurgroep' niet mogelijk. Het is echter wel mogelijk om bevoegdheden te mandateren aan individuele collegeleden.¹ In bijlage I, onderdeel 1 bij deze regeling wordt gesproken 'Aangewezen leden van het college'. Hiermee worden dus bedoeld de bestuurders die door de vier betrokken colleges zijn aangewezen als leden van de stuurgroep en hun plaatsvervangers. In bijlage IIa bij deze regeling worden de bestuurders genoemd die lid zijn van de stuurgroep en dus beschikken over diverse mandaten.

Door middel van bijgevoegde mandaatregeling is het mogelijk dat de leden van de stuurgroep zich op slagvaardige en rechtsgeldige wijze bedienen van een ondersteunende beslisstructuur. Hieronder lichten we deze tijdelijke beslisstructuur nader toe, waarbij we stilstaan bij de implicaties voor elk van de organen van de beslisstructuur. Daarbij komen onder meer de te verlenen mandaten, volmachten en machtigingen aan bod.

De implicaties van een mandaatregeling

Voor een goed begrip van mandaat, volmacht en machtiging lichten we hieronder toe waar zij betrekking op hebben:

- a. Mandaat heeft betrekking op het verrichten van publiekrechtelijke rechtshandelingen. Een voorbeeld is het nemen van een besluit over rechtspositionele aangelegenheden.
- b. Volmacht heeft betrekking op het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen. Denk aan het aangaan van een overeenkomst met een andere partij.
- c. Machtiging heeft betrekking op het verrichten van handelingen niet zijnde een besluit of privaatrechtelijke rechtshandeling. Dit zijn feitelijke handelingen, zoals het ondertekenen van een besluit.

Mandatering betekent dat de uitoefening van bepaalde bevoegdheden door de mandaatgever wordt opgedragen aan een ander (de gemandateerde). In dit geval: de uitoefening van bevoegdheden van de colleges en burgemeesters aan de stuurgroep resp. de voorzitter van de stuurgroep.

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van hetgeen gemandateerd is, blijft bij de mandaatgever liggen. Daarmee blijven de individuele colleges ten volle (politiek en juridisch) verantwoordelijk en behouden zij hun zeggenschap. Een in mandaat genomen besluit geldt zodoende als een besluit van de mandaatgever en de rechtsgevolgen zijn dezelfde als wanneer de mandaatgever het besluit had genomen. Hierin verschilt mandatering van delegatie. Bij delegatie is namelijk sprake van overdracht van bevoegdheden, waarna de gedelegeerde de betreffende bevoegdheden zelfstandig en in eigen naam kan uitoefenen.

Omdat de mandaatgever verantwoordelijk blijft voor de uitoefening van gemandateerde bevoegdheden, staan de mandaatgever verschillende mogelijkheden ter beschikking om toezicht uit te oefenen. De mandaatgever kan algemene instructies geven, aanwijzingen geven in concrete situaties of het mandaat intrekken.

Via ondermandaat kunnen collegeleden de uitoefening van bepaalde bevoegdheden mandateren aan de kwartiermaker. Dit is opgenomen in de Mandaatregeling voorbereiding herindeling Cuijk, Boxmeer, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis.

¹ Op grond van artikel 168, eerste lid, van de Gemeentewet kan het college bevoegdheden mandateren aan collegeleden.

Reikwijdte van de te mandateren bevoegdheden

De te mandateren bevoegdheden hebben betrekking op de te nemen besluiten en handelingen in het kader van de voorbereidingen op de herindeling.

De bevoegdheid om te beslissen op bezwaar gaat bij mandatering van een (primaire) bevoegdheid niet automatisch mee. Deze bevoegdheid blijft bij het bestuursorgaan dat de primaire bevoegdheid bezit (de mandaatgever, oftewel de individuele colleges). Daarmee wordt geborgd dat de heroverweging die in het kader van de bezwaarschriftprocedure moet plaatsvinden, ook daadwerkelijk door het bevoegde bestuursorgaan wordt gedaan.

Naast het via mandatering in positie brengen van de stuurgroep LvC i.o., dienen de voorzitter en de secretaris van de stuurgroep, en hun plaatsvervangers, bevoegd te zijn om de stukken (die uitgaan van) de stuurgroep (mede) te ondertekenen. Daarnaast dient de voorzitter bevoegd te zijn om de vier colleges in en buiten rechte te vertegenwoordigen voor zover het de voorbereidingen op de herindeling betreft.

Beide bevoegdheden – de ondertekening en de vertegenwoordiging – zijn momenteel voorbehouden aan de burgemeesters van de vier colleges.² Het is echter praktisch niet werkbaar als zij telkens alle vier de door de stuurgroep genomen besluiten moeten tekenen en, in voorkomende gevallen, hun vertegenwoordigingsbevoegdheid gezamenlijk moeten uitoefenen.

Daarom mandateren de burgemeesters hun ondertekenings- en vertegenwoordigingsbevoegdheid aan de voorzitter van de stuurgroep en diens plaatsvervanger. De voorzitter is verantwoordelijk voor de voorbereiding van de vergaderingen van de stuurgroep. De voorzitter is tevens eerste bestuurlijk aanspreekpunt voor de vier colleges als het gaat om de voorbereiding van de herindeling.

Voor de mandatering van de ondertekenings- en vertegenwoordigingsbevoegdheid zijn zodoende meerdere besluiten nodig:

- De colleges dienen – conform artikel 59a Gemeentewet – te besluiten tot het verlenen van toestemming aan de burgemeester om de ondertekening van stukken die van de stuurgroep uitgaan op te dragen aan een ander lid van de stuurgroep, zijnde de voorzitter.
- De burgemeesters dienen de voorzitter van de stuurgroep mandaat te verlenen om stukken uitgaande van de stuurgroep namens hen te ondertekenen.
- De burgemeesters dienen de voorzitter mandaat te verlenen om de gemeenten in en buiten rechte te vertegenwoordigen, voor zover het betrekking heeft op de voorbereiding op de herindeling.

Naast de mandatering van de ondertekeningsbevoegdheid van de burgemeesters aan de voorzitter van de stuurgroep, dient ook de secretaris van de stuurgroep gemandateerd te worden voor medeondertekening van de stukken die van de stuurgroep uitgaan. Dat wordt in deze mandaatregeling geregeld.

Ten aanzien van het ondertekeningsmandaat geldt de instructie dat in de ondertekening van besluiten krachtens bijlage I tot uitdrukking wordt gebracht dat deze namens de colleges van Cuijk, Boxmeer, Mill en Sint Hubert en Sint Anthonis zijn genomen.

Bijlagen

Bij dit voorstel zijn de volgende bijlage opgenomen:

- Bijlage I. Overzicht mandaten en bijbehorende instructies
- Bijlage II. Afspraken inzake de vergaderingen van de stuurgroep LvC i.o.
- Bijlage IIa. Leden van de stuurgroep

² Op grond van de artikelen 59a en 171 Gemeentewet.